

TORBA YASA İLE BİZLERİ NELER BEKLİYOR ? Rakamlar - Sonuçlar

Torba Kanuna İlişkin Sunumlarımız

Ceo Platformu – 30 Mayıs 2024

KİYED (Kamu İletişimi ve İlişkileri Derneği) – 3 Temmuz 2024

International Women Forum – 5 Temmuz 2024

İMMİB (İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller Birliği) 25 Temmuz 2024

Kanun Yayınlanınca 31 Temmuz 2024 (Taxia Teams)

Kanun Teklifi Özeti

<https://taxia.com.tr/blog-2024-45-torba-kanun-mecliste-639>

Son Durum

Plan Bütçe Komisyonu'nda önemli revizeler oldu.

<https://taxia.com.tr/blog-2024-46-cok-onemli-vergi-kanunu-plan-ve-butce-komisyonunda-kabul-edildi-640>

- Serbest bölgeler, arge ve tasarım merkezleri ile teknokent firmaları avantajlı oldu.
- Cumhurbaşkanına verilen %20 hata payını değiştirme yetkisi kaldırıldı.
- Limanlarda verilen tam istisna KDV'li madde düzenlemesinden vaz geçildi.
- Yürürlük tarihi ötelenen düzenlemeler yapıldı.
- Bazı cezalar azaltılarak geldi Genel Kurula.

Genel Kurul'da ilk gün genel görüşmeler ve 24 Temmuz'da (ikinci gün) madde görüşmelerine geçildi.

İlk gün 7 madde kabul edildi. 25 Temmuz'da görüşmelere devam edilecek.

[TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ \(tbmm.gov.tr\)](https://www.tbmm.gov.tr)

GENEL TREND- TÜRKİYE

- Uluslararası Kurallara Uyum – Artan Kamusal Mal Hizmet / Vergi İhtiyacı
  - OECD, BEPS, FATF, Sonuçları
- Türkiye'nin Giderek Artan Populizme Uygun Kaynak Tahsis / Kaynak Planlaması
  - Deprem Finansmanı, EYT, Asgari Ücretin Vergi Dışı Kalması, Emekli Maaşları vd Konular
  - Vergide Söylem ve Eylem Farkı Var mı?
  - Devreden KDV Sahibi Kim?
- OVP / Üst Politika Dökümanlarına Uygun Vergi İstisnalarının Daraltılması
  - Vergi Harcama Tutarı %20'lerde
  - Vergi Yükü OECD Ortalamasının Çok Altında
  - Selektif İstisna Türlerinin Karmaşası (ihracat, sanayici, halka açık, teşvik belgesi, serbest bölge vs)
- Bölünme, Birleşme vb İşlemlerin Artan Cazibesi ve Önlem
- İştirak Hisseleri – Taşınmaz – Borsa ve Kripto Konusunda Atılan / Atılmayan Adım Dilemması
  - Siyaset – Mali İdare Bakış Açısı Farkı
- Nereden Buldun? Fenomen vd Durumlar
- Matrah Artırımları / Beklenti Yönetimi
- Cezaların Caydırıcı Olmadığının Genel Kabulü

Kanun Teklifinin Geliş ve Yönleniş Şekli Çok İlginç Oldu

Önce 104 slayt whatsapp'larımıza geldi, çok yoğun eleştiri, tartışma vs (belki bilerek bilmeyerek) çok yüksek bir farkındalık sağladı. Bir günde borsa, bahşiş, kripto, nereden buldun, asgari vergi, devir KDV vs herkes konuştu. İyi de oldu!!

Bakan Bey 9 STK'yı dinleyip notlarını aktardı.

Bakan Yardımcısı sayın İlhan Hatipoğlu'nun yaptığı sunum sonrasında, tüm STK'lar yorumlarını ilettiler. Bazı STK'lar başkan seviyesinde bazıları Teknik seviyede katıldı.

104 sayfalık sunum için Gramsci – Tarihsel Blok ifadesi ile, bu metnin sızdırıldığı ifade edildi. Çoğu düzenlemenin geldiği bazılarının kırıldığı, bu sunumda olmayan bazı içerikler olacağı anlaşılıyor.

- Asgari kurumlar (yerel ve global) teşvik belgelerindeki kazanılmış haklar saklı olarak geliyor
- YİD – KOİ ile yapılan projelerde %30 kurumlar vergisi
- Harcama beyanı (izah) konusu gündemden kalkmamış (??)
- Kazanandan vergi alacaklarını net ifade ediyorlar (??)
- Devreden KDV konusunda düzenleme var
- Yurt dışına çıkış harcı devam ediyor- 23 yaşına kadar öğrenciler istisna
- Kayıt dışı konusunda çok vurgu var ama içi dolu mu? (ileride)
- Arge personeli 5 kat maaş sınırlaması var mı? duymadık/gelmedi.
- Hisse opsiyonu (stock options) neden sadece girişimlerle sınırlı olsun
- Kripto varlık işlem vergisi olacak gibi görünüyor (gelmedi)
- Takvim Temmuz'da işleyecek, ama ilgili yerlerden görüş istenmiş.
- Ayrıca matrah artırımını konusu da gündeme gelmiş. (Bu yasada yok)

Mehmet Şimşek'in televizyondan aktardığı şekle paralel olduğu anlaşılıyor.

Vergi Torba Kanun'un Matematiksel Alt Yapısı - Analizi (Kırmızı olanlar Teklife girmede)

- ❖ **Yerel Asgari Kurumlar Vergisi:** 1.143.344 kurumlar vergisi mükellefinin yaklaşık yarısı zarar ya da matrahsız beyanname vermektedir. Bu mükelleflerin **5,7 trilyon TL** gibi bir bilanço karı, **60 trilyon TL hasılatı** olduğu görülmektedir. Yani kurumların net dip karı %10'lar seviyesinde. Sanırım bu istatistik asgari bir kurumlar vergisi alınmasını tetikledi.
- ❖ **Borsaya Vergi:** Gerçek/Tüzel kişi, yabancı-yerli tüm yatırımcılar tarafından 2022 yılında Borsadan elde edilen kazanç tutarı toplam 540,8 Milyar TL'dir. 2024 yılında Borsadan elde edilecek kazanç tutarının 900 milyar TL olacağı varsayılarak hesaplama yapılmıştır. Fakat Bakan Beyin söylemlerinden daha sonra bu vergiden vaz geçildiği anlaşılıyor.
- ❖ **A.Ş. Hisse Satışlarına Vergi:** 2022 takvim yılında, GVK mükerrer 80'inci madde kapsamında gerçek kişilerin BİST hariç A.Ş. hisse senedi alım satım kaynaklı kazanç beyanı 76 Milyon TL, ortaklık haklarının (Limited Şirket) elden çıkarılması kaynaklı kazanç beyanı ise 73 Milyon TL'dir. Ülkemizde toplam M&A ve deal rakamları düşününce çok az.
- ❖ **Moto Kurye Vergisi:** Ticari kazanç mükellefi olarak faaliyette bulunan yaklaşık 126.112 moto kurye bulunmaktadır. 2023 takvim yılı verilerinden hareketle gayrisafi hasılatlar üzerinden %15 oranında tevkifat yapılması durumunda ilave 3,9 milyar TL gelir etkisi hesaplanmaktadır. Taslakta yer bulamayabilir.
- ❖ **Kira Beyannamesine Sınır:** 2023 yılı verilerine göre yıllık **580.000 TL** üzerinde kira geliri elde edenlerin **sayısı 12.833**, altında elde edenlerin sayısı ise yaklaşık 1,8 milyon kişidir. %20 tevkifat getirilerek beyanname verme sınırı getirilmesiyle beyanname sayısının %1'lere düşmesi öngörülebilir.
- ❖ **Taşınmaz Satışında Vergi Düzenlemesi:** 2023 yılında **10.839 mükellef**, bu kapsamda 3,5 Milyar TL matrah üzerinden 977 Milyon TL vergi ödemiştir. 5 yıldan fazla tutulan tüm taşınmazlar vergiden istisna iken düzenleme ile sadece 1 konut için istisna olacak, kalanlar ise vergiye tabi olacaktır.
- ❖ **İştirak Hissesi İstisnalı Satış veya Kısmi Bölünme:** 2023 yılında **381 mükellef 84 milyar TL** istisnadan faydalanmıştır. Vergisel etkisi 21 Milyar TL'dir. Kısmi bölünme kapsamındaki işlemlere ilişkin veri bulunmamaktadır. Düzenleme ile %75 olan mevcut kurumlar vergisi istisnasının kaldırılması, mevcutlar için %25'e indirilmesi planlanmaktadır.
- ❖ **GYO/GYF İstisnasının Kar Dağıtım Şartına Bağlanması:** 35 GYO tarafından 32 Milyar TL kazanç istisnasından yararlanılmış olup vergi etkisi 10 Milyar TL'dir. 125 GYF için ise 31 milyar TL kazanç istisnasından yararlanılmış olup vergi etkisi 10 milyar TL'dir. Düzenleme ile %50 kar dağıtım şartıyla istisnanın devamı planlanmaktadır.
- ❖ **Ar-Ge Vergi İndirimde 5 Asgari Ücret Limiti:** 2023 yılında Teknokente çalışan 89.264 hizmet erbabının 11 milyar TL, Ar-Ge merkezlerinde çalışan 85.143 hizmet erbabının 8,5 milyar TL vergisi alınmamış, işverenlere bırakılmıştır. Düzenleme ile, Ar-Ge Kanunu kapsamında 1,2 milyar TL, Teknokent'te 2,9 milyar TL **4,1 milyar TL gelir etkisi** beklenmektedir.
- ❖ **Yurt Dışına Çıkış Harcının 3.000TL olması:** 2023 yılında 8.743.760 kişi yurt dışına harç ödeyerek çıkış yapmış olup, hesaplamalar buna göre yapılmıştır.
- ❖ **Dahilde İşleme KDV İstisnası:** 2023 yılı içinde 328,4 milyar TL matrah nedeniyle ödenmeyen KDV'nin yaklaşık **65,7 milyar TL** olduğu tahmin edilmektedir.

Asgari Vergileme Konusu

Gelir & Kurumlar

G20 Kurumlar Vergisi Oranları

Kurumlar vergisi oranları bir süre boyunca düştükten sonra tekrar yükselmeye başlamıştı.

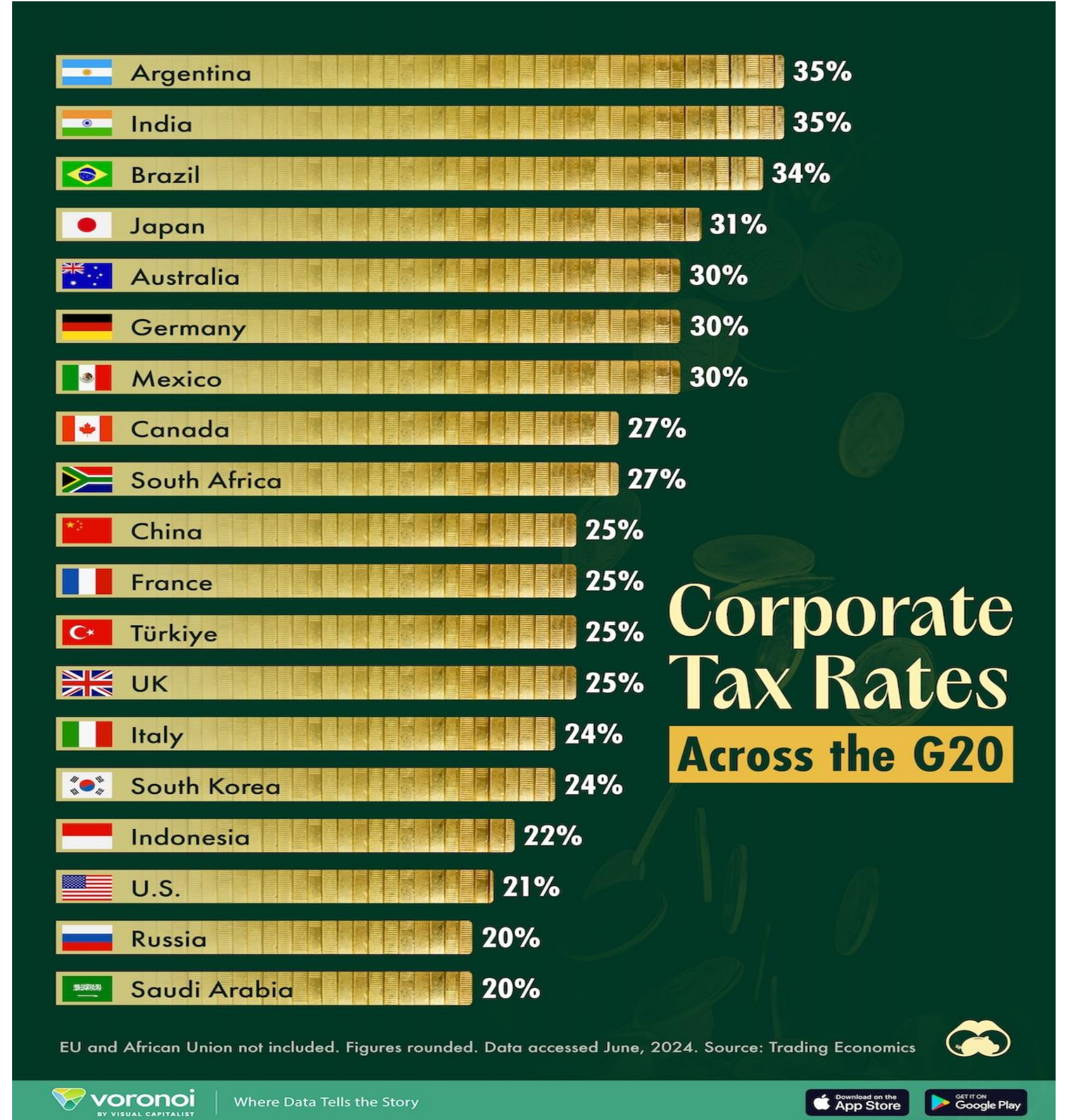
- Covid 19 vb Krizler
- Şirketlerin kar dağıtmaya ara vermesi
- Artan kamu hizmet ihtiyacı

Kurumlar vergisinde her vergide olduğu gibi bir Laffer zirvesi var.

G20 ülkelerinde kurumlar vergisi oranları pek de düşük değil.

Peki, ülkeler bu oranları uyguluyorsa nereden çıktı bu %15 asgari kurumlar vergisi oranı. Bunun sebepleri çok;

- Vergi indirim, istisna, muafiyet vb
- Düşük vergili ülkelerin aracı varlığı
- Yatırım iştahı ve sürekli büyüme
- Oranı düşük yerlere doğru kaydırma

Çok Uluslu Şirketlerde Küresel Asgari Kurumlar Vergisi Uygulaması

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen Düzenleme ile OECD BEPS projesi kapsamında Türkiye'nin de aralarında bulunduğu yaklaşık 140 ülke tarafından onaylanan mutabakat metnine göre yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Avro eşiğini aşan çok uluslu işletme gruplarının düşük vergileme yapılan ülkelerdeki şube, iştirak ve işyerlerinin asgari bir tamamlayıcı vergilemeye tabi tutulması kararı alınmıştır.

Faaliyet gösterilen her bir ülke bazında belirlenen efektif vergi oranı %15 oranının altında olduğunda, o ülkede doğan kârlara tamamlayıcı bir vergi uygulanacaktır. Tamamlayıcı verginin alınmaması durumunda grubun merkezinin bulunduğu ülke bu vergiyi alacaktır.

Not: 1.1.2024 gelirlerine uygulanmak üzere 2025 yılında verilecek ayrı bir beyanname ile yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Etkisi: Tahmini 40 milyar TL gelir etkisi olacağı beklenmektedir.

	Grup Sayısı	Türkiye'deki İşletme Sayısı	Yurt Dışındaki İşletme Sayısı
Nihai Ana İşletmesi Türkiye'de Bulunan	57	1.431	1.848
Nihai Ana İşletmesi Yurt Dışında Bulunan	1.024	2.134	-

ÖNERİLEN DÜZENLEME

• **Örneğin,** merkezi Almanya'da olan çok uluslu bir şirketin Türkiye'de bulunan şirketi yatırım teşvik vb. istisnalar nedeniyle vergi ödemediği veya %15 den daha az bir oranda ödediği durumda, ülkemizde bir düzenleme yapılmadığı takdirde, fark vergi Almanya tarafından alınacaktır. Aynı kural ülkemiz merkezli çok uluslu şirketler içinde geçerli olacaktır.

Not: Uluslararası model kurallarıyla uyumlu olarak Kurumlar Vergisi Kanununa «Yerel ve Küresel Asgari Kurumlar Vergisi» başlıklı bölüm eklenecek şekilde 13 madde ve 1 geçici maddeden oluşan düzenleme taslağı hazırlanmıştır.

Asgari Kurumlar Vergisi Düzenlemesi

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen Düzenleme ile Asgari Kurumlar Vergisi; Tahakkuk eden kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar (iştirak kazancı, gemicilik kazanç istisnası, emisyon primi istisnası ve gayrimenkullerden elde edilen kazançlar hariç olmak üzere yatırım fon işletmeciliği kazanç istisnası hariç) düşülmeden önceki kurum kazancının %10'u olarak hesaplanan asgari vergiden veya beyan edilen hasılatın %2'si (Banka ve finans kurumlarında aktif toplamının %2'si) matrah kabul edilerek %10 oranında hesaplanan asgari vergiden, yüksek olanından az olamayacaktır.

MEVCUT DURUMU:

Kurumlar vergisi, matrah üzerinden %25 oranında (indirimli oran uygulanan hallerde indirimli oran esas alınarak) hesaplanmaktadır. 1.143.344 kurumlar vergisi mükellefinin yaklaşık yarısı zarar ya da matrahsız beyanname vermektedir. Bu mükelleflerin 5,7 trilyon TL gibi bir bilanço karı, 60 trilyon TL hasılatı olduğu görülmektedir. Vergi güvenlik müessesesi olarak ülkemizde asgari kurumlar vergisi uygulaması bulunmamaktadır.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

- Hasılat esas alınarak alınmış asgari kurumlar vergisi, mükellef tarafından takip eden 5 hesap dönemi boyunca asgari vergi üzerinde ödenmesi gereken kurumlar vergisinden mahsup edilebilecektir.
- Yeni işe başlayan kurumlar vergisi mükellefleri için işe başlanılan dönem dahil 3 vergilendirme dönemi asgari vergi uygulanmayacaktır.
- Cumhurbaşkanına, öngörülen oranları artırma ve azaltma yetkisi verilecektir.

Not: Asgari kurumlar vergisi uygulamasına 1.1.2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere başlanılacaktır. Kanunun yayımı tarihinden önce yatırım teşvik belgesi alınanlar için bu kazançta isabet eden tutarla sınırlı olmak üzere bu oran %5 olarak uygulanacaktır.

Etkisi: . 2025 yılı için ilave 90 milyar TL yıllık gelir etkisi olacağı değerlendirilmektedir

Startup Şirketlerindeki Hisse Senedi Opsiyonlarında Vergisel Kolaylık Sağlanması

MEVCUT DURUM

Bilindiği üzere ücret; ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Hisse senedi opsiyonu; bugünkü ücretin gelecekte belirlenen bir fiyattan veya bedelsiz olarak hisse ile ödenmesini ifade eden, şirketlere finansman imkanı sağlayan, çalışanların ise motivasyonunu ile aidiyetini artıran bir uygulama olarak günümüzde yaygın hale gelmiş bir uygulamadır.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen düzenleme ile Sanayi Bakanlığınca tanımı yapılacak Ar-ge ve tasarım faaliyetlerinde bulunan **Startup** işletmelerinde çalışan personele şartların sağlanması koşuluyla verilen hisse senedinin elde tutulduğu süreye göre (ücretin vergilendirilmesi yönünden) aşağıdaki şekilde vergisel kolaylık sağlanması öngörülmektedir.

Bu şekilde çalışanlara hisse senedi verilmesi halinde muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden tahakkuk eden gelir vergisi tecil edilecek, **aşağıda belirtilen sürelerle göre de terkin edilecektir.**

Ancak **istisna kapsamında kabul edilecek hisse senedinin değeri,** hisse senedinin ilgiliye verildiği yılda elde edilen yıllık brüt ücretini geçemeyecektir.

- 3 yıla kadar genel hükümlere göre vergileme
- 3-6 yıl arası %25 oranında vergi avantajı
- 5-12 arası %75 oranında vergi avantajı
- 12 yıldan sonra %100 vergi avantajı

Not: Düzenlemenin yayımından itibaren yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Etkisi: Çalışanlara verilen hisse senedi opsiyon tutarı ile ilgili veri bulunmamakta olup, örneğin istisna kapsamında 1 milyar TL'lik bir işlemin 370 milyon TL'lik vergi harcaması etkisi olacaktır.

Şirket Satışları ve Bölünmelerinde Vergi İstisnaları Daralıyor! (Şimdilik çıkmadı)

Hisse Senedi ve Ortaklık Payları Alım-Satım Kazanç İstisnasının Yeniden Düzenlenmesi

MEVCUT DURUM

Tam mükellef kurumlara ait olan 2 yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin (BİST'te işlem görmeyen) elden çıkarılmasından doğan kazançlar gelir vergisinden istisna.

Fakat ortaklık haklarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar ise istisna kapsamında değil.

BİST'te işlem gören hisse senetlerinin alım satımından elde edilen kazançlardan hali hazırda vergi alınmamakta.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen düzenleme ile menkul kıymetlerin elden çıkarılmasından doğan değer artışı kazançlarının vergilendirilmesinde;

- Tam mükellef kurumlara ait olan ve 2 yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerine uygulanan istisnaya ilişkin elde tutma süresinin 5 yıla çıkarılması
- İstisna kapsamına ortaklık paylarından doğan kazançların da (Limited şirket payları vb.) dahil edilmesi

Not: Düzenlemenin kanununun yayımlı tarihinden sonra alınacak hisse senetlerine uygulanması, ortaklık paylarına ilişkin istisna düzenlemesinin yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Etkisi:2022 takvim yılında, GVK mükerrer 80 inci madde kapsamında hisse senedi alım satım kaynaklı kazanç beyanı 76 Milyon TL, ortaklık haklarının elden çıkarılması kaynaklı kazanç beyanı ise 73 Milyon TL'dir. (*Rakamların çok yüksek olmaması dikkat çekicidir)

2 yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinden elde edilen kazançlar ve ortaklık hakları satışından doğan kazançların istisna içinde kalan kısmı beyannameye yansımadığından bu tutarlarla ilgili veri bulunmamaktadır.

İştirak Hissesi Bölünmesi ve Satış Kazancı İstisnasının Kaldırılması

MEVCUT DURUM

Bilindiği gibi, Kurumların aktiflerinde iki yıldan fazla bulunan İştirak hisselerinin satışından elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisinden istisnadır.

Aynı şekilde, kurumların aktifinde bulunan İştirak hisselerinin kayıtlı değeri ile mevcut veya yeni kurulacak bir şirkete kısmi bölünme yoluyla devrinde de vergi hesaplanmamaktadır.

Bu satış ve devir işlemleri aynı zamanda KDV'den de istisnadır.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen Düzenleme ile İştirak hissesi satış ve devirlerinde uygulanan istisnaların, yeni iktisap edilen İştirak hisselerine yönelik olarak (taşınmazlarda olduğu gibi) kaldırılması,

Mevcut hisselerin sonraki dönemlerde satışında ise istisna oranının %75'den %25'e indirilmesi

Not: 7456 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile 15.07.2023 tarihinden itibaren taşınmaz satışlarına yönelik aynı istisna, yeni iktisap edilen taşınmazlar için kaldırılmış ve mevcut taşınmazlar için istisna oranı %50'den %25'e indirilmiştir.

Not: Düzenlemenin Kanunun yayımı tarihinden itibaren iktisap edilen İştirak hisselerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde, Kısmi bölünme ile ilgili düzenlemenin ise Kanunun yayımını izleyen 3. ayın sonunda yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Etkisi: 2023 yılında 381 mükellef 84 milyar TL istisnadan faydalanmıştır. Vergisel etkisi 21 Milyar TL'dir. Kısmi bölünme kapsamındaki işlemlere ilişkin veri bulunmamaktadır. Yeni iktisap edilen İştirak hisseleri satıldığında vergi gelirlerini artırıcı etkisi olacaktır. Mevcut istisna oranının %25'e düşürülmesinin 2024 yılında gelir etkisi, satışı yapılacak İştirak hissesi tahmin edilememekle birlikte 2023 yılındaki gerçekleşme oranında satış yapıldığı varsayımı ile 15 Milyar TL kurumlar vergisi olarak tahmin edilmektedir.

2023 - Taşınmaz Satış Kazanç İstisnasında Yeni Dönem - Vergi İstatistiklerinin Önemi

- 5 Temmuz 2023'te TBMM'ye jet hızıyla gelen Kanun Teklifi ile kurumlar vergisi oranları 2023 ve takip eden yıllar için arttı.
- Aynı zamanda neredeyse 35 yıldır uygulanan Taşınmaz Satış Kazanç İstisnası da yeniler için sıfırlandı, mevcut taşınmazlar için ise kazanılmış hak olarak %25 olarak uygulanmaya başlandı. Taşınmazların kısmi bölünmeye konu edilmesi uygulaması da yıl başında sona erdi!
- Taşınmazlarda ilk başta %100 olarak uygulanan kurumlar vergisi istisnası zamanla %75'e sonra da %50'ye düşürülmüştü.
- Uygulama iştirak hissesi denilen başka şirketlerdeki ortaklıklar için devam etti. Aynı şekilde KDV istisnası da kaldırılmış oldu.
- 1987-2004 arasında görebildiğimiz kadarıyla, geçici maddelerle benzer uygulamalar hep yapılmış.
- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda pek tartışılmadı, sadece toplam yararlanan mükellef sayısı ile, istisna edilen tutar paylaşıldı. 2013 öncesinde ise Gelir İdaresinin «Beyanname Özetleri» başlığında tüm kurumlar vergisi mükellefleri için Özet bir kurumlar vergisi beyannamesi ile her türlü istisna, indirim vb uygulamalardan ülke çapında yararlanma durumunu ve tüm ayrıntılarını paylaştığını gördük. Maalesef 2013'ten sonra bu paylaşım sona erdirilmiş. Halbuki, ne kadar çarpıcı sonuçlar var. Mesela ilk yıllarda 100'lerle ifade edilirken yararlanan mükellef sayısı 2022'de neredeyse 3.000'e dayanmış durumda.

Yılı	Kodu	İstisna Adı	Dosya Sayısı	İstisna Tutarı
2022	TBMM Plan ve Bütçede Dağıtılan Metin		2.829	75.650.000.000,00
2014-2021	YAYIMLANMIŞ RESMİ BİR VERİ YOK			
2013	320	Taşınmaz ve İşt. His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen. ve R. Hakları Stş. Kazancı (K.V.K. Mad. 5/1-e)	1.155	8.257.917.937,47
2012	320	Taşınmaz ve İşt. His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen. ve R. Hakları Stş. Kazancı (K.V.K. Mad. 5/1-e)	975	4.502.428.766,25
2011	320	Taşınmaz ve İşt. His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen. ve R. Hakları Stş. Kazancı (K.V.K. Mad. 5/1-e)	889	7.569.814.628,30
2010	320	Taşınmaz ve İşt. His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen. ve R. Hakları Stş. Kazancı (K.V.K. Mad. 5/1-e)	673	4.109.528.714,98
2009	320	Taşınmaz ve İşt. His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen. ve R. Hakları Sat. Kazancı (KVK Mad. 5/1-e)	559	1.766.719.959,55
2008	320	Taşınmaz ve İşt. His. İle Kurucu Sen., İnt. Sen. ve R. Hakları Sat. Kazancı (KVK Mad. 5/1-e)	444	6.339.329.686,32
2006-2007	YARARLANAN MÜKELLEF SAYISI YOK SADECE TOPLAM İSTİSNA RAKAMI YAYIMLANMIŞ			
2005	313	İştirak Hissesi ve Gayrimenkul Satış Kazancı (KVK Mad. 8/12)	238	5.711.279.249,60
1987-2004	5422 SAYILI KVK GEÇİCİ MADDELERLE UYGULAMA YAPILMIŞ			

Değer Artışı Kazancındaki İstisnaların Kaldırılması

MEVCUT DURUM

Bilindiği üzere Değer artışı kazancının tespitinde, satış bedelinden endekslenmiş alış bedeli ile tapu harcı gibi giderler düşülmektedir.

Oluşan kazancın 2024 takvim yılı için 87.000 TL'si istisna olup bu tutarın aşılması halinde yıllık beyanname verilmektedir.

Söz konusu mal ve hakların iktisap tarihinden itibaren 5 yıl dolduktan sonra elden çıkarılması halinde ise elde edilen kazanç değer artışı kazancı olarak vergilendirilmemektedir.

Basit usule tabi olan mükelleflerin taksi plakası satışlarından elde ettikleri kazançların tamamı, elde tutma süresine bakılmaksızın istisnadır.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen düzenleme ile

- Gayrimenkullerin satış bedeli olarak tekil değerlemeye göre belirlenmiş tapu satış değerinin de dikkate alınması,
- Elde tutmaya bağlı **5 yıllık istisna süresinin sadece bir konut için uygulanması ve diğer konutlar için kaldırılması,**
- Değer artışı kazançları için var olan istisnanın (2024 takvim yılı için 87.000 TL) kaldırılması
- Taksi plakalarının **elden çıkarılmasından** doğan kazançlara uygulanan **istisnanın kaldırılması,**

Not: Kanunun yayımı tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Etkisi: Bu düzenleme, yeni iktisap edilen mal ve haklara uygulanmak üzere öngörüldüğünden gelir etkisi izleyen dönemlerde ortaya çıkacaktır. 2023 yılında 10.839 mükellef, bu kapsamda 3,5 Milyar TL matrah üzerinden 977 Milyon TL vergi ödemiştir. Kanunun yayımı tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Moto Kurye Faaliyetlerinden Doğan Kazançlarda Basit Vergileme Usulüne Geçilmesi

MEVCUT DURUM

Bilindiği üzere, Kuryelerin, hizmet sözleşmesi kapsamında bir işverene bağlı olarak çalışmalarını halinde elde ettikleri gelir ücret, kendi nam ve hesabına bağımsız olarak çalışmalarını durumda ise elde edilen gelir ticari kazanç kapsamında değerlendirilmektedir.

Ticari kazanç mükellefi olarak faaliyette bulunan yaklaşık 126.112 moto kurye bulunmaktadır.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen düzenleme ile Ticari kazanç mükellefi olan moto kuryelere bu hizmetleri karşılığı yapılan ödemelerden **%15 oranında tevkifat yapılması**

Bir takvim yılı içinde elde ettikleri gelirlerin tarifinin dördüncü dilimini (2024 takvim yılı için 3.000.000 TL) **aşmaması halinde tevkifatın nihai vergileme olması, aşması halinde ise beyanname verilmesi** Bunların hizmet ifalarının **KDV'den de istisna edilmesi**

Not: . Düzenlemenin **1.1.2025 tarihinde yürürlüğe girmesi** önerilmektedir.

Etkisi: 2023 takvim yılı verilerinden hareketle gayrisafi hasılatlar üzerinden %15 oranında tevkifat yapılması durumunda ilave 3,9 milyar TL gelir etkisi tahmin edilmektedir.

Konut Kiralarındaki İstisnasının Kaldırılması ve Vergilemenin Tevkifat Usulü ile Yapılması

MEVCUT DURUM

Bilindiği üzere 2023 yılına ilişkin 2024 yılında beyan edilecek gelirlerde istisna tutarı 21.000 TL'dir.

İstisna tutarını aşmayanlar beyanname vermemekte, aşanlar kira gelirlerini yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmektedirler.

2024 yılına ilişkin 2025 yılında verilecek beyannamelerde istisna tutarı 33.000 TL olarak belirlenmiştir.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen düzenleme ile

- GMSİ gelirlerinde istisnanın devam etmesi,
- Kira ödemelerine tutara bakılmaksızın bankalar aracılığıyla ödeme zorunluluğu getirilmesi ve ödemeler üzerinden banka tarafından %20 tevkifat yapılması,
- 2024 yılında kira gelirinin tarifinin üçüncü gelir dilimini (580 Bin TL) aşmaması halinde beyanname verilmesinin ihtiyari bırakılması, aşması halinde ise beyanname verilmesi ve tevkifatın mahsup edilmesi, önerilmektedir.

Not: Düzenlemenin, 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi önerilmektedir. Düzenleme 2025 yılında elde edilen gelirlerden itibaren uygulanacaktır.

Etkisi: Ödenen kira tutarından tevkifat yapılmasının etkisi 40 milyar TL olarak tahmin edilmiştir. 2023 yılı verilerine göre 580.000 TL üzerinde kira geliri elde edenlerin sayısı 12.833, altında elde edenlerin sayısı ise yaklaşık 1,8 milyon kişidir.

Ar-Ge Personeline Uygulanan Ücret İstisnasına Üst Limit Getirilmesi

MEVCUT DURUM

Bilindiği üzere ,Teknoloji geliştirme bölgelerinde çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili elde ettikleri ücretleri gelir vergisi ve damga vergisinden istisna edilmiştir. (4691 S.K. geçici madde 2). **Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin;** bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretlerinin; doktoralı, yüksek lisanslı ve benzeri olma durumuna göre **%80- %95'i gelir vergisinden müstesnadır.** İstisna kapsamındaki vergi verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilmekte işverene kalmaktadır. **2024 yılı sonuna kadar Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde çalışan** bilişim personelleri **için %100,** bunların **dışında kalan** personeller için **%75 uzaktan** çalışma imkanı bulunmaktadır.

ÖNERİLEN DÜZENLEME

Önerilen düzenleme ile Teknokentler ve Ar-Ge merkezlerinde **çalışanlara uygulanan istisnanın brüt asgari ücret tutarının beş katı (100.012,50 TL) olarak bir üst sınır** getirilmesi sunulmuştur.

ÖNEMLİ: Teknokentler ve Ar-Ge merkezlerinde uzaktan çalışma imkanı getirilmesiyle bu alanlarda çalışanların **kontrol edilebilirliği** azalmıştır.

Not: Düzenlemenin, 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi önerilmektedir. Düzenleme 2025 yılında elde edilen gelirlerden itibaren uygulanacaktır.

Etkisi: 2023 yılında **Teknokente** çalışan **89.264 hizmet erbabının 11 milyar TL, Ar-Ge merkezlerinde** çalışan **85.143 hizmet erbabının 8,5 milyar TL** vergisi alınmamış, işverenlere bırakılmıştır. **Düzenlemenin yapılması** durumunda, **5746 sayılı Kanun kapsamında 1,2 milyar TL, 4691 sayılı Kanun kapsamında 2,9 milyar TL** olmak üzere **4,1 milyar TL gelir etkisi** beklenmektedir.